

การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของ
เทศบาลเมืองทุ่งสง
Communication in Creating a Collaborative Network for the Management
of Thung Song Municipality

สมฤดี หวังวนิชชากร¹ วิทยาธร ทอแก้ว²

Somradee Wungvanitchakorn¹ Wittayatorn Tokaew²

หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชานวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Master of Communication Arts

(Communication Innovation for Political and Local Administration)

School of Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University

*Corresponding author, email: kaysomradee@gmail.com

Retrieved: 19-04-2024; Revised: 19-06-2024 : Accepted: 31-07-2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงาน 2) เปรียบเทียบการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสง จำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทกลุ่ม ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ และระยะเวลาอาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองทุ่งสง และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง จำนวน 394 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางสำเร็จรูปของทาร์โร ยามาเน่ โดยสุ่มอย่างง่าย และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน กำหนดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .98 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน และ 3) แนวทางการส่งเสริมการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของ

เทศบาลเมืองทุ่งสง ประกอบด้วย 1) ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 2) สร้างความสัมพันธ์เสมือนคนในครอบครัว 3) เน้นการมีส่วนร่วมเป็นเชิงรุก 4) ใช้การสื่อสารทั้งแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ และ 5) ตรงกลุ่มเป้าหมาย และชัดเจน

คำสำคัญ : การสื่อสาร; การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ; การบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสง

Abstract

The purpose of this research article is to: (1) study communication in creating a cooperative network for administration, (2) compare communication in creating a cooperative network for administration in Thung Song Municipality, classified by gender, age, group type, educational level, average monthly income, status, and length of residence in Thung Song Municipality, and (3) study guidelines for promoting communication in creating a cooperative network for the administration of Thung Song Municipality using mixed methodology research. The sample group consisted of 394 people in Thung Song Municipality. The sample group was determined using Taro Yamane's formula by simple random sampling, and 5 key informants were selected purposively. The research instruments were a questionnaire with an IOC of 1.00 and a reliability value of 0.98, and an interview model. Statistics used in the analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, one-way analysis, and content analysis.

The findings were as follows:

1.Communication in creating a collaborative network for the administration of Thung Song Municipality, overall and in each aspect, is at a high level.

2.People of different genders, ages, and marital statuses have different communication in creating a cooperation network for the administration of Thung Song Municipality.

3.Guidelines for promoting communication in creating a collaborative network for the administration of Thung Song Municipality consist of: (1) continuing operations, (2) building relationships like family members, (3) changing participation to being proactive, (4) using both traditional and modern forms of communication, and (5) being relevant and clear to the target group.

Keywords: Communication; Creating a collaborative network; Administration of Thung Song Municipality

บทนำ

“การสื่อสาร” เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้มนุษย์สามารถสืบทอดและส่งต่อวัฒนธรรม การถ่ายทอดองค์ความรู้ สิ่งที่ดีและไม่ควรปฏิบัติ การปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติ การรู้จักใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนมรดกทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ต่อไปได้ในแต่ละชั่วอายุคน (อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ และ ญัฐนิชา กรกิ่งมาลา, 2561) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในองค์กรนั้น มีทั้งรูปแบบที่เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารระหว่างกลุ่มที่มีความสลับซับซ้อน หากมองการสื่อสารในรูปแบบของเครือข่าย (Communication network) จะประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร (Information flow) หรือการแพร่กระจายของข่าวสาร (Information diffusion) จากหน่วยหนึ่งไปสู่อีกหน่วยหนึ่ง หรือจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง การศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในรูปแบบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของเครือข่าย ระหว่างบุคคลที่อยู่ในองค์กรหรือพื้นที่เดียวกันจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (Goldhaber & Rogers, 1979) เนื่องจากในเครือข่ายทางการสื่อสารจะมีการส่งผ่านทั้งข้อมูลและการคิด เชื่อมโยงไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ความผูกพันต่อองค์กร รวมถึงสมรรถนะของการทำงาน ซึ่งล้วนเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จที่สำคัญขององค์กรในศตวรรษที่ 21 (มานา ปัจฉิมนันท์, 2561) การศึกษาเครือข่ายทางการสื่อสารมีความสำคัญเป็นอย่างสูง เพราะทำให้ผู้ศึกษามองเห็นถึงกระบวนการ (Process) ทิศทางและรูปแบบการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงแบบแผนทางการสื่อสาร (Communication patterns) โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม หรือองค์กร ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการได้อย่างชัดเจน รวมถึง สะท้อนให้เห็นบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในเครือข่าย ความรวมศูนย์หรือกระจายอำนาจทางการสื่อสารในองค์กร ต้นกำเนิดและการไหลเวียนของข่าวสารในองค์กร เป็นต้น ทั้งนี้การศึกษาเครือข่ายทางการสื่อสาร ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้นในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่สื่อสังคมออนไลน์ (Social network) มีอิทธิพลในชีวิตประจำวันของคนทั่วโลกมากยิ่งขึ้น ในด้านการสื่อสารองค์กร นักสื่อสารองค์กรต้องสร้างให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทำให้เกิดเครือข่ายที่ทรงพลัง และการทรงพลังขึ้นอยู่กับระดับของการรวมศูนย์และการกระจายอำนาจซึ่งต้องทำให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมลงตัว ซึ่งความลงตัวหมายถึงความสามารถของเครือข่ายในการควบคุมการไหลของข้อมูลข่าวสาร การได้รับประโยชน์ร่วมกัน การสร้างและการแปลความหมายอย่างเดียวกัน การยกระดับอิทธิพลทางสังคม และการยอมรับให้มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญถึงเหตุผลที่องค์กรต้องมีเครือข่ายเป็นองค์ประกอบ (สุรพงษ์ โสชนะเสถียร, 2556)

เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ ครอบคลุมพื้นที่ 22 ชุมชน และดูแลประชากรตามทะเบียนบ้าน จำนวน 29,463 คน (สำนักทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองทุ่งสง, 2565) รวมทั้งยังมีประชากรแฝง จำนวนไม่น้อยกว่า 15,000 คน และที่ผ่านมา เทศบาลเมืองทุ่งสง ภายใต้อำนาจการบริหารงานของ นายกทรงชัย วงศ์วัชรดำรง นายกเทศมนตรี ได้บริหารงานตามบทบาทหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด แต่ในขณะเดียวกันเทศบาลเมืองทุ่งสงเน้นการบริหารงานเชิงรุกและแบบบูรณาการ มีการทำกิจกรรมหรือโครงการที่หลากหลาย มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เพื่อร่วมกัน

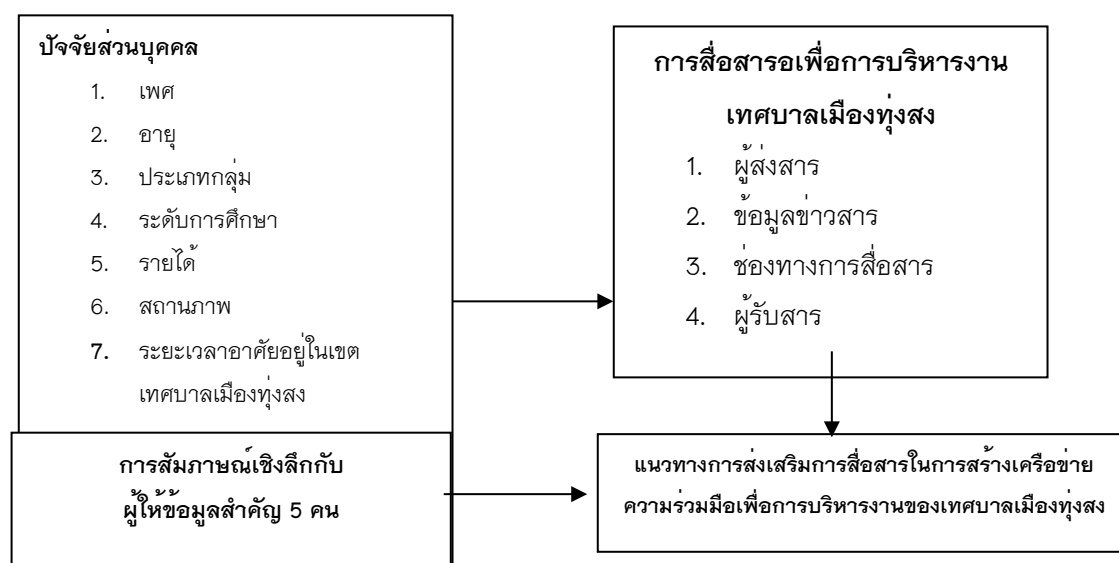
พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในมิติต่าง ๆ ให้ดีขึ้น รวมทั้งเป็นองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาศึกษาดูงานมากมาย ดังนั้น “การสื่อสาร” จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง แต่บุคลากรของเทศบาลเมืองทุ่งสงเพียงกลุ่มเดียวคงไม่สามารถสื่อสารให้ประชาชนในพื้นที่หรือต่างพื้นที่ได้รับข้อมูลข่าวสารการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงอย่างทั่วถึง “เครือข่าย” ในพื้นที่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำหน้าที่สื่อสารการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงให้ประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ได้รับรู้ สามารถเข้าถึงบริการจากเทศบาลเมืองทุ่งสงได้ ดังนั้นการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นจะต้องประกอบด้วย ผู้ส่งสาร ข้อมูลข่าวสาร ช่องทางการสื่อสาร และ ผู้รับสาร รวมทั้งต้องมีการแนวทางการในการสร้างเครือข่ายเพื่อให้การสื่อสารนั้นเข้าถึงประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสง
2. เพื่อเปรียบเทียบการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงจำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทกลุ่ม ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ และระยะเวลาอาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองทุ่งสง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บททวนวรรณกรรม

1. การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายงานความร่วมมือเพื่อการบริหารงาน

การสื่อสารของมนุษย์เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และเทคโนโลยีนั้น ส่งผลต่อการปรับตัวของประชาชนในสังคมและติดตามข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คนในสังคมก้าวทันการเปลี่ยนแปลง คือ การสื่อสารในรูปแบบ วิธีการหรือพฤติกรรมในการสื่อสาร ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ เรียนรู้ โดยการสื่อสารหลายรูปแบบ หลายวิธีการ ทั้งระดับการสื่อสาร ทิศทางการสื่อสาร การสื่อสารแบบทางการ เช่น การพูดคุยอย่างเป็นทางการ การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ การสื่อสารแบบวัจนะ (Verbal Communication) การสื่อสารทั่ว ๆ ไปที่อาศัยคำ (Word) หรือเลขจำนวน (Number) หรือการเน้น (Punctuation) เป็นสัญลักษณ์ของข่าวสารและการสื่อสารเชิงอวัจนะ (Nonverbal Communication) เป็นการสื่อสารที่ใช้สัญลักษณ์อย่างอื่นซึ่งไม่ใช่ภาษาพูดหรือภาษาเขียนในการสื่อสารแต่เป็นภาษาที่รับรู้และเข้าใจกันในแต่ละสังคม โดย วิลเลียมส์ สจวร์ต (2539, หน้า 7) ได้กล่าวว่า การสื่อสารในองค์กรที่ดี จะช่วยสร้างความเข้าใจในนโยบายของผู้บริหาร และเป็นสิ่งเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรในทางบวกเพราะนโยบายการบริหารงานการจัดการขององค์กรเป็นส่วนสำคัญ ในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ การสื่อสารภายในองค์กร จึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับกิจกรรมและการดำเนินงานต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในองค์กร ทั้งนี้หากการสื่อสารภายในองค์กรดีชัดเจน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามนโยบายเป็นไปในทิศทางเดียวกัน บุคลากรในองค์กรเกิดความพึงพอใจ และเข้าใจนโยบายได้อย่างชัดเจน และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนั้น กระบวนการทำงานขององค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายจะต้องทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรเป็นไปอย่างคล่องตัว เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันเกิดความร่วมมือ และการ

ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การทำงานขององค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จด้วยดี

2. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่าย การสร้างเครือข่าย และการพัฒนาเครือข่าย

Rogers (1986) กล่าวว่า เครือข่ายการสื่อสารเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลซึ่งเชื่อมโยงกัน ในขณะที่ กาญจนา แก้วเทพ (2538) อธิบายว่าเครือข่าย (Network) หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลาย ๆ องค์กร ที่ต่างมีทรัพยากรของตนเอง มีเป้าหมาย วิธีการทำงาน และมีกลุ่มเป้าหมายของตนเอง บุคคลเหล่านี้ได้เข้ามาประสานงานกันอย่างมีระยะเวลายาวนานพอสมควร แม้อาจจะไม่มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอก็ตาม แต่ก็จะมีรากฐานเอาไว้ เปรียบเสมือนการมีสายโทรศัพท์เชื่อมต่อไว้ เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ต้องการความช่วยเหลือ หรือขอความช่วยเหลือจากกลุ่มอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหา ก็สามารถติดต่อได้จากการให้ความหมายในข้างต้น กล่าวโดยสรุปแล้ว เครือข่าย หมายถึงกลุ่มคน หรือองค์กรที่มีความสมัครใจกันในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน หรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีความสัมพันธ์กันในหลายด้าน เช่น ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการมีส่วนร่วม เป็นต้น โดยคุณสมบัติของเครือข่ายที่ดีคือ มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน มีการเกื้อหนุนพึ่งพากัน มีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน (สุจิตา หมายเจริญ, 2561) ซึ่งเครือข่ายสามารถเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ คือ เครือข่ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เครือข่ายจัดตั้ง และ เครือข่ายวิวัฒนาการ ส่วนการสร้างเครือข่ายในการทำงาน ประกอบด้วย 1) การทำให้มีการติดต่อ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ 2) ต้องมีการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันฉันท์เพื่อนที่ต่างก็มีความเป็นอิสระมากกว่าสร้างการคบค้าสมาคมแบบฟุ้งเฟ้อ และ 3) การสร้างเครือข่ายต้องไม่ใช้การสร้างระบบติดต่อกันด้วยการเผยแพร่ข่าวสารแบบทางเดียว แต่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกันด้วย (พลเดช ปิ่นประทีป, 2559) ส่วนการพัฒนาเครือข่ายให้มีความยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องมีการ สร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ระหว่างบุคลากรทุกระดับของสมาชิกในเครือข่ายในลักษณะความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน โดยจัดกิจกรรมให้สมาชิกใหม่ของเครือข่าย เพื่อเชื่อมต่อกันกับคนรุ่นใหม่ในการสืบทอดความเป็นเครือข่ายต่อไป จัดให้มีเวทีระหว่างคนทำงานเพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหาในการทำงานด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และจัดให้มีช่องทางการทำงานร่วมกัน การสื่อสารที่ง่ายต่อการเข้าถึงที่ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน เช่น สร้างระบบการส่งต่องาน และสร้างเว็บไซต์เชื่อมโยงเครือข่าย เป็นต้น (อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ และ ญัฐนิชา กรกิ่งมาลา, 2561)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า มีการวิจัยไว้หลายประเด็น เช่น การศึกษาของ พัทธรินทร์ รัตนวิภา และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการการสื่อสารเครือข่ายร่วมปฏิบัติงานของสำนักงาน กกต. ผลการวิจัยได้พบหลักการจัดการสื่อสารเครือข่ายร่วมปฏิบัติงาน ได้แก่ หลัก PRNE ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ คือ

1) P = Participation ความร่วมมือในการนำความคิดการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 2) R = Relationship การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในเครือข่าย 3) N = Network การใช้กลยุทธ์ในการจัดการสื่อสารภายในเครือข่าย 4) E = Efficiency การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการสื่อสารเครือข่ายขององค์กร ซึ่งได้ผลลัพธ์ในการบริหารจัดการเครือข่ายร่วมปฏิบัติงานขององค์กรมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ได้ต่อไป

ในขณะที่การศึกษาของ อธิพงษ์ ภูมิแสง และคณะ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง เงื่อนไขและกระบวนการที่ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของ สมาคมไทย-เวียดนาม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) เงื่อนไขที่นำไปสู่การเกิดเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย (1) เงื่อนไขเชิงชาติพันธุ์ ถือเป็นเงื่อนไขสำคัญในการสร้างความร่วมมือภายในกลุ่มและความร่วมมือภายนอก (2) เงื่อนไขเชิงสัญลักษณ์ โดยเฉพาะอนุสรณ์สถานประจักษ์อินทร์ถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญในการสร้างความร่วมมือกันของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามกับภาคส่วนอื่น ๆ และ (3) เงื่อนไขเชิงหน่วยงาน เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่แต่ละภาคส่วนจะเข้ามาช่วยเหลือร่วมมือกันตามขอบเขตหน้าที่ 2) กระบวนการความร่วมมือของสมาคมไทย เวียดนาม จังหวัดนครพนม ประกอบไปด้วย 2 มิติ คือ (1) มิติด้านการบริหารงาน คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดองค์กร และการประสานงาน และ (2) มิติด้านกระบวนการ คือ การสร้างความไว้วางใจระหว่างกันและการสร้างความเข้าใจที่ดี นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ ศรัณย์ เจริญศิริ และ สรัญญา จุฑานิล (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการเครือข่ายความร่วมมือสาธารณะเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น กรณีเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรธานี พบว่า การออกแบบเครือข่ายโดยการจัดการความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยที่มีเทศบาลตำบลเป็นแกนหลักของการทำงานในรูปแบบเครือข่ายหรือมีลักษณะการสร้างเครือข่าย (Network typology) แบบเครือข่ายการปรึกษาหารือ (Consultative model) ซึ่งเป็นการจัดการบนพื้นฐานของเครือข่ายที่เกิดจากรัฐเข้าไปเป็นผู้ริเริ่ม (State initiative) หรือเป็นเครือข่ายจัดตั้งโดยการดำเนินงานของภาครัฐและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลในการผลักดันโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อการแก้ไขปัญหาสาธารณะในพื้นที่ หรือเข้าร่วมในโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นของตนเอง และ ด้านการเชื่อมโยงเครือข่าย มีการใช้การประชาสัมพันธ์ สื่อสารให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และกระตุ้นให้เกิดสำนึกอยากเข้าร่วมการกับโครงการต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้เป็นตัวกลางในการติดต่อสื่อสารและประสานงานร่วมกับเครือข่าย อาทิ Line Facebook และการประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุ

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย (Research design) การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง จำนวน จำนวน 29,463 คน (สำนักทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองทุ่งสง, 2565) กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง จำนวน 394 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ และดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการ

สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) ผู้วิจัยกำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน โดยใช้เกณฑ์ คือ เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การสร้างเครือข่ายและการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ตอนที่ 3 แนวทางการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

- 2) เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทั้งนี้ เครื่องมือทั้งหมดตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการหาค่าหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach s alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .980

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตหน่วยงานในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง

2) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง จำนวน 394 คน และรับกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืนจำนวน 394 ชุด แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับคิดเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการหาความถี่และร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง โดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลใช้สถิติทดสอบความแตกต่าง t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และ การวิเคราะห์แนวทางการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปน้อยสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านช่องทางการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านสาร ด้านผู้ส่งสาร และ ด้านผู้รับสาร ตามลำดับโดยแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง โดยรวมทุกด้าน

(n = 394)

ข้อ	การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านผู้ส่งสาร	4.07	0.58	มาก
2.	ด้านสาร	4.14	0.64	มาก
3.	ด้านช่องทางการสื่อสาร	4.15	0.54	มาก
4.	ด้านผู้รับสาร	4.03	0.57	มาก
โดยรวม		4.10	0.49	มาก

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) ด้านผู้ส่งสาร พบว่า โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เทศบาลเมืองทุ่งสงมีการติดต่อสื่อสารบนฐานความจริงและเชื่อถือได้ รองลงมาคือ เทศบาลเมืองทุ่งสงมีทักษะในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และหัวข้อที่มีค่าน้อยสุดคือ เทศบาลเมืองทุ่งสงมีวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับประชาชนและกลุ่มต่าง ๆ

2) ด้านสาร พบว่า โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สมาชิกในครอบครัวหรือชุมชนหรือในกลุ่มมีความเข้าใจเนื้อหาของข้อมูลข่าวสารได้ชัดเจน รองลงมาคือ สารที่ท่านได้รับจากเทศบาลเมืองทุ่งสงมีความถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย ทำได้จริง และหัวข้อที่มีค่าน้อยสุดคือ ข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสง อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง เข้าใจง่าย และเป็นรูปธรรม

3) ด้านช่องทางการสื่อสาร พบว่า โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เทศบาลเมืองทุ่งสงมีการประชุมกับตัวแทนประชาชน หรือกลุ่มต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอและมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือความเคลื่อนไหวของการบริหารงาน รองลงมาคือ เทศบาลเมืองทุ่งสงจัดให้มีอุปกรณ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการสื่อสารของท่านไปยังเครือข่าย ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ และหัวข้อที่มีค่าน้อยสุดคือ เทศบาลเมืองทุ่งสงใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการสื่อสารในการสร้างเครือข่าย เช่น Line Facebook

4) ด้านผู้รับสาร พบว่าโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหัวข้อ พบว่าหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านสามารถทำความเข้าใจข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลเมืองทุ่งสงที่ได้รับอย่างรวดเร็ว รองลงมาคือ ท่านมีทักษะในการฟังที่ดี สามารถตีความวิเคราะห์และเข้าใจความหมายของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับฟังมาได้ และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ท่านมีการพัฒนาทักษะในการอ่านที่ดี ทำให้สามารถตีความวิเคราะห์และตีความหมายเนื้อหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้

2. ผลการเปรียบเทียบการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงจำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทกลุ่ม ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ และระยะเวลาอาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองทุ่งสง โดยแต่ละปัจจัยสรุปได้ ดังนี้

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3) ประชาชนที่อยู่ในประเภทกลุ่มต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้ส่งสาร ช่องทางการสื่อสาร และด้านผู้รับสารมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสารมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

4) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้ส่งสาร ด้านช่องทางการสื่อสาร และด้านสารมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านรับสารมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงไม่แตกต่างกัน

5) ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้ส่งสาร ด้านช่องทางการสื่อสาร และด้านสารมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านรับสารมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงไม่แตกต่างกัน

6) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

7) ประชาชนที่มีระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในเทศบาลทุ่งสงต่างกัน มีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสงทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. แนวทางการสื่อสารการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า 1) ควรมีการสื่อสารกับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ไม่ดำเนินการเฉพาะในช่วงที่จะจัดกิจกรรมหรือโครงการ 2) ควรสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายให้เครือข่ายมีความรู้สึกว่าเป็นเสมือนคนในครอบครัว 3) ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมเชิงรุกกับเครือข่ายตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ 4) ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อแบบดั้งเดิม เช่น การพบปะหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสื่อสมัยใหม่ในการสื่อสารกับเครือข่าย เช่น ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้มากขึ้น ทั้ง Line Facebook และ 5) ต้องสื่อสารกับเครือข่ายอย่างตรงไปตรงมา ตรงกลุ่มเป้าหมายและเนื้อหาจะต้องมีความชัดเจน

การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้

1. วิธีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านช่องทางการสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านสาร ด้านผู้ส่งสาร และ ด้านผู้รับสาร เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเป็นยุคของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้เกิดช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงอายุ 31 – 40 ปี ซึ่งเป็นวัยทำงานและชอบเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ในขณะที่ด้านสารมีค่าเฉลี่ยรองลงมานั้นอาจจะเนื่องมาจากข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันมีความหลากหลาย มีทั้งส่วนที่เป็นข้อมูลจริงและข้อมูลไม่จริง ดังนั้นก่อนที่จะสื่อสารเนื้อหาดังกล่าวไปยังผู้รับสาร ผู้ส่งสารจึงจะต้องมีการพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนที่จะส่งสารดังกล่าวเพื่อป้องกันการเข้าใจผิดหรือสร้างความเสียหายให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อติพล เอื้อจรัสพันธ์ และคณะ (2561) ที่พบว่า กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ กลยุทธ์เกี่ยวกับผู้ส่งสาร กลยุทธ์เกี่ยวกับสาร และกลยุทธ์เกี่ยวกับ การช่องทางการสื่อสาร โดยลักษณะเครือข่ายของสมาชิกกลุ่มแกนนำชุมชนหัวตะเข้ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เป็นเครือข่ายการสื่อสารในการกระจายข้อมูลแบบวงล้อ กับเครือข่ายการสื่อสารแบบรูปดาวที่มีศูนย์กลางในการกระจายข้อมูล คือกลุ่มแกนนำชุมชนส่งสารไปยังสมาชิกในชุมชนและเครือข่ายที่เป็นพันธมิตร ส่วนรูปแบบการสื่อสารที่ใช้คือการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการภายในเครือข่ายโดยเน้นใช้สื่อบุคคลเป็นผู้ส่งสาร

2. ผลการเปรียบเทียบการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงจำแนกตาม เพศ อายุ ประเภทกลุ่ม ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน สถานภาพ และระยะเวลาอาศัยอยู่ในเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีการสื่อสาร

ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันจะมีการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ บริบททางการสื่อสารที่เหมาะสมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล (รัตนา เรือนไทย และ คณะ, 2566) การรับรู้ของบุคคลอาจมีความแตกต่างกัน และไม่ตรงกับความเป็นจริงเสมอไป ขึ้นอยู่กับการตีความ อันเป็นผลมาจาก ความรู้ ความเข้าใจ หรือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในอดีต ระดับสติปัญญา การสังเกตพิจารณา ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม การคาดหวัง สภาวะจิตใจของบุคคล ตลอดจนชนิดของสิ่งเร้าที่เข้ามากระตุ้นอวัยวะสัมผัสในขณะนั้น ในส่วนของการรับรู้ที่ส่งผลต่อการสื่อสารนั้น เมื่อผู้สื่อสารรู้ว่าการรับรู้ของบุคคลมีความแตกต่างกันตามที่อธิบายข้างต้น เพื่อให้การสื่อสารบรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้สื่อสาร บริบททางการสื่อสารก็จะเป็นส่วนที่ช่วยเกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งที่ผู้สื่อสารต้องการสื่อไปถึงคู่สื่อสาร เช่น ผู้รับสาร ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวที่ผู้ส่งสารบอกเล่าออกไป การเน้นย้ำบอกเรื่องราวนั้นบ่อย ๆ ด้วยน้ำเสียงซึ่งสามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกของกันและกันได้ นั่น และอาจใช้สื่อ (สิ่งเร้า) ประกอบเพื่อให้เรื่องราวน่าสนใจคู่สื่อสารเกิดการรับรู้มากยิ่งขึ้น จะช่วยให้คู่สื่อสารรับรู้ความหมายของสารได้ดียิ่งขึ้น

3. แนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง พบว่า 1) ควรมีการสื่อสารกับเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง 2) ควรสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายเป็นเสมือนคนในครอบครัว 3) ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมเชิงรุก 4) ควรใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทั้งสื่อแบบดั้งเดิมและ 5) ต้องสื่อสารกับเครือข่ายอย่างตรงไปตรงมา ตรงกลุ่มเป้าหมายและเนื้อความจะต้องมีความชัดเจน สอดคล้องกับการศึกษาของ พัทรินทร์ รัตนวิภา และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการการสื่อสารเครือข่ายร่วมปฏิบัติงานของสำนักงาน กกต. ผลการวิจัยได้พบหลักการจัดการสื่อสารเครือข่ายร่วมปฏิบัติงาน ได้แก่ หลัก PRNE ซึ่งประกอบด้วย 4 ประการ คือ 1) P = Participation ความร่วมมือในการนำความคิดเห็นมีส่วนร่วมของเครือข่าย 2) R = Relationship การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในเครือข่าย 3) N = Network การใช้กลยุทธ์ในการจัดการสื่อสารภายในเครือข่าย 4) E = Efficiency การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการการสื่อสารเครือข่ายขององค์กร ซึ่งได้ผลลัพธ์ในการบริหารจัดการเครือข่ายร่วมปฏิบัติงานขององค์กรมากยิ่งขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ได้ต่อไป นอกจากนี้ยังการศึกษาของ ยิ่งขวัญ กิตติโชติพันธุ์ (2563) พบว่า ผู้ปฏิบัติงานควรพัฒนาทักษะความรู้และเชี่ยวชาญในงานควบคู่กับทักษะการสื่อสารที่ดี รวมถึงองค์กรควรมีการบริหารจัดการกำลังคนให้เหมาะสมกับภาระงานและการกำหนดกระบวนการสื่อสารในงานที่ชัดเจนและเป็นแบบแผน เพื่อสนับสนุนให้มีความทำงานอย่างต่อเนื่องและการถ่ายโอนข้อมูลต่าง ๆ มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันมากที่สุด รวมทั้งยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้

องค์ความรู้ใหม่ และการนำไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษา “การสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง” เป็นการศึกษาที่สามารถอธิบายได้ว่า “เครือข่าย” เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารท้องถิ่นในยุคปัจจุบัน เพราะการบริหารองค์กรจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีหุ้นส่วนในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นการสร้างเครือข่ายทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น “การสื่อสาร” จึงเป็นเครื่องมือหรือกลยุทธ์สำคัญในการสร้างเครือข่ายเพื่อให้การบริหารงานนั้นประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย โดยจำเป็นต้องมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เกิดการสร้างความสัมพันธ์เสมือนคนในครอบครัว เพิ่มการมีส่วนร่วมเชิงรุก มีการใช้สื่อทั้งแบบดั้งเดิมและแบบสมัยใหม่ และการสื่อสารนั้นต้องตรงกลุ่มเป้าหมาย และชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสง ทั้งด้านผู้ส่งสาร ข้อมูลข่าวสาร ช่องทางการสื่อสาร และ ผู้รับสาร อยู่ในระดับมาก 2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานเทศบาลเมืองทุ่งสงแตกต่างกัน และ 3) แนวทางการส่งเสริมการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง ประกอบด้วย 1) ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 2) สร้างความสัมพันธ์เสมือนคนในครอบครัว 3) เน้นการมีส่วนร่วมเป็นเชิงรุก 4) ใช้การสื่อสารทั้งแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ และ 5) ตรงกลุ่มเป้าหมายและชัดเจน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ผู้บริหารของเทศบาลเมืองทุ่งสงควรให้ความสำคัญกับเพศ อายุ และสถานภาพสมรสของผู้รับสาร เนื่องจากประชาชนที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะทำให้การสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของเทศบาลเมืองทุ่งสง แตกต่างกัน

2) ผู้บริหารของเทศบาลเมืองทุ่งสงควรกำหนดวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมกับประชาชนและกลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีเพศ อายุ และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกัน

3) ผู้บริหารของเทศบาลเมืองทุ่งสงควรพิจารณาและคัดกรองข้อมูลข่าวสารที่เป็นความจริง เข้าใจง่าย และสามารถจับต้องเพื่อนำเสนอหรือสื่อสารกับประชาชนกลุ่มต่าง ๆ

4) ผู้บริหารของเทศบาลเมืองทุ่งสงควรสนับสนุนการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการสื่อสารในการสร้างเครือข่าย โดยเฉพาะ Line หรือ Facebook

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสื่อสารในการพัฒนาเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ และมีการเปรียบเทียบระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความท้าทายของการสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายที่มีผลต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ

3) ควรศึกษารูปแบบการสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ หน่วยงานรัฐอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา แก้วเทพ. (2538). *การพัฒนาแนววัฒนธรรมชุมชน*. กรุงเทพฯ : สมาคมทอเล็กแห่งประเทศไทย เพื่อการพัฒนา.

พลเดช ปิ่นประทีป. (2559). *ปฏิรูปสุขภาพ สู่สังคมสุขภาวะ*. นนทบุรี : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ.

พัชรินทร์ รัตนวิภา และคณะ. (2566). การจัดการการสื่อสารเครือข่ายร่วมปฏิบัติงานของสำนักงาน กกต. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(1), 146–166.

มานา ปัจฉิมนันท์. (2561). การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคมกับการวิจัยด้านการสื่อสารในองค์กร. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า*, 15(3), 5–18.

ยิ่งขวัญ กิตติโชติพันธุ์. (2563). แนวทางการพัฒนากระบวนการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานจัดซื้อกรณีศึกษา บริษัทผลิตเครื่องดื่มสำเร็จรูปแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัตนา เรือนไทย และ คณะ. (2566). การสื่อสารเพื่อบูรณาการด้านภาพลักษณ์ของเครือข่าย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

วิไลลักษณ์ สุจิตตานนท์. (2539). *หลักและทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาสงครณ.

ศรัณย์ เจริญศิริ และ สรัญญา จุฑานิล. (2563). การจัดการเครือข่ายความร่วมมือสาธารณะเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นกรณีเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรธานี. *วารสารรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 5(2), 117–165.

สุธิตา หมายเจริญ. (2561). การสื่อสารกับสังคมเพื่อสร้างเครือข่ายติดตามคนหายผ่านเฟซบุ๊กของศูนย์ข้อมูลคนหาย มูลนิธิกระจกเงา. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*, 7(1), 924–931.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2556). *ทฤษฎีการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ระเบียงทอง.

สำนักทะเบียนราษฎร เทศบาลเมืองทุ่งสง. (2565). *สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2566, จาก <https://thungsongcity.go.th/content/general>.

อดิพล เอื้อจรัสพันธุ์ และ ณิชุนิชา กรกิงมาลา. (2561). กลยุทธ์และเครือข่ายการสื่อสารเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็งกรณีศึกษาชุมชนหัวตะเข้ เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ: *วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต*, 12(2), 221–247.

อธิพงษ์ ภูมิแสง และคณะ. (2565). เจื่อนไซและกระบวนการที่ก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารงานของ สมาคมไทย-เวียดนาม จังหวัดนครพนม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 12(2), 255–267.

Goldhaber, G.M. (1979). *Organizational Communication*. Dubuque Iowa : WM.C.Brown Publishers.

Rogers, C. R. (1986). Carl Rogers on the development of the person-centered approach. *Person-Centered Review*, 1(3), 257–259.